

Vychází nové číslo časopisu ERA 21 č. 2/2008

2 08 era 21

2008

Author: Redakce Stavebního fóra | Published: 09.04.2008

O užitku a škodlivosti historie pro život Friedrich Nietzsche

„Ostatně nenávidím vše, co mne pouze poučuje, aniž by povzbuzovalo nebo bezprostředně oživovalo mou činnost.“ To jsou slova Goethova, jimiž jako jadrně vysloveným *Ceterum censeo* [Ostatně soudím] nechť počne naše úvaha o hodnotě a bezcennosti historie. Má v ní být totiž vylíčeno, proč musíme dle slova Goethova vážně nenávidět poučení bez oživení, vědění, při němž činnost ochabuje, historii jako vzácný přebytek poznání a luxus - protože se nám ještě nedostává toho, co je nejnutnější, a protože přebytké je nepřitelem nutného. Historii zajisté potřebujeme, ale potřebujeme ji jinak, než ji potřebuje zhýčkaný zahaleč v zahradě vědění, byť i na naše hrubé a neutěšené potřeby a nutnosti shlížel s vysoka. My ji totiž potřebujeme k životu a k činu, ne k pohodlnému odvrácení od života a činu, nebo dokonce k okrášlení sobeckého života a zbabělého a špatného činu. Jen pokud historie slouží životu, chceme sloužit my jí: ale existuje takový stupeň zájmu o historii a taková úcta k ní, že život zakrsá a zvrhává se: zjev, který je právě nyní nutno zakusit na pozoruhodných symptomech naší doby, at' je to jakkoli bolestné.

Úryvek z textu: *Friedrich Nietzsche: O užitku a škodlivosti historie pro život*, in: *týž, Nečasové úvahy* (samizdatový překlad, 1988).

09.04.2008 16:47, Redakce Stavebního fóra